

Identitetsskapande mitt i sommaren

En diskursanalytisk undersökning av musiken i Sommar i P1

Kandidatuppsats i Musikvetenskap

Termin och år: HT 2017

Författare: Sara Hulander

Handledare: Jan Eriksson

Examinator: Lars Lilliestam

ABSTRACT

Titel: Identitetsskapande mitt i sommaren

Författare: Sara Hulander

Institution: Institutionen för kulturvetenskaper

Termin och år: HT 2017

Handledare: Jan Eriksson

Examinator: Lars Lilliestam

Keywords: identity, radio, Sommar i P1

The purpose of this study is to investigate how the hosts of the radio show *Sommar i P1* uses their choices of music to make identity. To be able to emphasise what is communicated as well as what is left out, the method discourse analysis is used. The method discourse analysis is used because of its possibility to emphasise what is said, as well as what is left out; what music is played, and what music is avoided. The objects of study were chosen either from the author's own interest, or with the hypothesis of working class music in mind. The number of objects of study are eight, and their programmes aired between 2004 - 2016. The hosts of the study are either musicians or social democrats.

The theories used are Judith Butler's theory on performativity, Pierre Bourdieu's theory on habitus and the theory on symbolic capital. These theories made it possible to study identity as something created by a subject, and made possible to be understood and analysed. The results show that the presentation of identity through music is made in various ways: through empathy on lyrics, through the success of the played musician and through thoroughly chosen musicians that emphasises the hosts similar lifestyles, with for example charity and successes. The result also show that the hosts who are musicians legitimise themselves by accrediting cultural or subcultural capital through their musical choices. They are using language from their own genre, they are name-dropping other people from the genre, and are playing musicians that are highlighting the hosts own identity. In this way they create and maintain their identity.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	4
Bakgrund	4
Tidigare forskning	5
Teori	5
Performativitetsteori	5
Kapitalmetaforen	6
Habitus	7
Metod och material	8
Analysmetod	8
Urval	9
Analys	11
Karin Dreijer	11
Silvana Imam	13
Jill Johnson	15
Isabella Lundgren	17
Freddie Wadling	19
Andreas Lundstedt	21
Stefan Löfven	23
Håkan Juholt	25
Avslutande och sammanfattande diskussion	27
Reflektion	28
Teori och metod	28
Vidare forskning	29
Käll- och litteraturförteckning	30
Tryckta källor	30
Sommarprat	31
Övriga källor	31

Inledning

Ur mitt intresse för opera har ett lika stort intresse för klass sprungit. Det finns en idé om vem operaformen "tillhör", och vilka den således inte tillhör. För det är just det: om något ska tillhöra någon måste det samtidigt uteslutas för andra.

Det är sant att det är en förlegad syn på musik, att den *tillhör* folk, baserat på gamla, förtryckande klassystem, men idén lever på många sätt kvar. Och det måste inte alltid vara en dålig sak: musik skapar gemenskap grupper emellan. Den förstärker identiteter och kan fungera som stöd i svåra situationer.^{1 2}

Vi kan identifiera oss med musik lika mycket som vi kan identifieras genom musik. Vi har ofta åsikter eller förutfattade meningar om musik baserat på vad vi vet om genren eller personerna som lyssnar på den. Musiken är ett uttryck för känslor, åsikter och personlighet.

Det är just den identitetsskapande musiken jag velat undersöka. I Sveriges Radios program *Sommar i P1* förutsätts ett genreöverskridande när programledarna berättar om sina liv genom berättelser och musik. De som håller i programmen är särskilt inbjudna och med undantaget "lyssnarnas sommarvärd" är sommarpratarna kända personer på ett eller annat sätt, med mer eller mindre offentliga yrkesroller och således offentliga identiteter.

Just kommunikationen står i fokus i min uppsats, där jag fokuserar på vad sommarprataren säger, såväl som vad hen inte säger, tillsammans med vilken musik som spelas och vilken musik som inte gör det. Vad musiken kommunicerar eller vad musikern kommunicerar som person, eller med sin text, hamnar i fokus i vissa delar av uppsatsen.

Valet av analys av ett radioprogram föll sig inte helt naturligt, då radio inte varit en del av min vardag på några år. Är det däremot en pod jag faktiskt lyssnat mycket på så är det just *Sommar i P1*, ett program som med många av sina avsnitt når fler än en miljon lyssnare.³ Idén med *Sommar* är att värden visar upp sin favoritmusik tillsammans med en berättelse ur eller om sitt liv. Det är ett sätt att lära känna sommarprataren, men vad går att läsa ur musikvalen?

---

¹ Lilliestam (2009), s 132

² Lilliestam (2009), s 142

³ *Om Sommar och Vinter i P1*. (2013, 4 december). Sveriges Radio.

Syfte

Syftet med denna undersökning är att ta reda på hur frågor om identitet och klass uttrycks i genreval och i tal om genrer. Undersökningen syftar också till att visa hur skapande av identitet visar sig i låtval. De frågor jag besvarar är

Hur använder sommarpratarna sina musikval för att skapa identitet?

Vilka egenskaper lyfter de fram om sig själva?

Hur underbyggs autenticitet och äkthet?

Vad kommunicerar musiken om personen som privat eller offentlig, vilka musiker spelas, och vilka genrer?

Vad i musikvalen kan kopplas till identitetsskapandet?

Bakgrund

Radioprogrammet *Sommar* började i Melodiradion (blivande P3) sommaren 1959 på initiativ av dåvarande underhållningschef Tage Danielsson. Han menade att programmet skulle innehålla lättsam och lättlyssnad musik med meningsfullt prat. På den tiden fungerade programledarna som hallåor⁴ som presenterade nyheter, vädret, tips och andra kåserier.^{5 6} Idag går programmet ut på att speciellt inbjudna gäster berättar om egna ämnen och spelar musik som de gillar eller som betytt mycket för dem. Vanligt är att berätta om händelser från sitt liv.⁷ Sommarvärdarna är personer som är kända på olika vis, med undantaget "Lyssnarnas sommarvärd".

1966 gjorde Sveriges Radio en så kallad renodling av sina tre kanaler. P1 skulle spela talprogram, P2 konstmusik för skolning och P3 populärmusik⁸, lätt musik. 1992 skedde ytterligare en renodling där P3 skulle bli en kanal för den unga publiken, och då tyckte man inte längre att *Sommar* passade in. Då tog istället chefen för P1, Ewonne Winblad, över programmet, och sedan året därpå, 1993, har det gått i P1.⁹

---

⁴ Gammalt ord för programintroduktörer.

⁵ Samlingsnamn för lättsamt prat i radio, med tips och tricks.

⁶ *Sommar och Vinters historik*. (2016, 30 maj). Sveriges Radio.

⁷ Björnberg 1998, s 176

⁸ Björnberg 1998, s 273

⁹ NE. Sommar i P1

Tidigare forskning

Många studier har gjorts om identitetsskapande utifrån musik, från “invandarmusik” till ideologier till utövande. Bland annat har Lars Lilliestam i sin bok *Musikliv* (2009) fokuserat en hel del på musiken som identitetsskapande i olika situationer. En av dessa är utifrån begreppet blandband, som Lilliestam menar kan ses som personliga gåvor. “Med ett blandband kan man presentera sig själv och ge en bild av sin egen musiksmak[...]”¹⁰.

Alf Björnberg har gjort en översikt av musiken i Sveriges Radio och Sveriges television i sin bok *Skval och Harmoni* (1998). Boken är en kartläggning av public service sedan starten år 1925 till 1995. Hos Björnberg framgår tankarna i dåtidens anda om hur kanalerna skulle delas upp, och hur musiken som spelades var en stor del av den uppdelningen.

Eftersom att *Sommar i PI* hålls nästan uteslutande av kändisar är det irrelevant att gå in på tidigare forskning om “musikval i radio” som allmännare form, där musiken väljs av producent. Istället har jag utgått från de tidigare nämnda böckerna för att få insikt i hur vi använder musiken för att presentera identitet, och hur den produceras från våra möten med andra, samt hur programmet *Sommar* startade, hur dess upplägg sett ut genom tiderna, och hur det förändrats och varför.

Teori

Performativitetsteori

I utforskandet av skapandet av identitet använder jag mig av Judith Butlers teori om performativitet. Hon menar att könstillhörighet bör förstås som en praktik. Det är sättet vi beter oss på i bestämda kulturella system, och är ett resultat av konstruktioner och förhandlingar inom systemet. Identiteten uppkommer när vi praktiserar den, och bara i förhållande till andra. Performativiteten är en handling i form av språk eller andra uttryck. Man är inte sitt kön, man gör sitt kön, alltså är genus ett agerande. Genom att genusagerande upprepas lyfts betydelsebärande akter fram, och de blir på det sättet legitima.¹¹

Enligt Ivar Frønes, som citeras av Ruud, så skapar vi inte bara identitet utifrån vem vi vill

---

¹⁰ Lilliestam 2009, s 107

¹¹ Butler 2007, s 219

vara, utan också utifrån vem vi *inte* vill vara.¹² Vi väljer bort egenskaper som producerar en identitet vi inte vill ha.

Butler menar att kroppen inte är fri från diskurs, den är en passiv materia.¹³ Kroppen kan aldrig vara ställd utanför en kontext, och bör därför förstås som bildad i en kontext. Identitet är inte given vid en viss tidpunkt, oberoende av språket, utan ett resultat av diskurser i vardagen utförda genom praktiker.¹⁴ Vi konstruerar vår identitet genom handlingar, och dessa handlingar utför vi olika beroende på kontext. Vi måste utföra handlingar på olika sätt beroende på diskurs, och handlingarna tas emot olika beroende på kontext.

Butler menar att det vi ser när vi ser identitet som en praktik, är resultat av diskursen som tagit sig in i livet och språket.¹⁵ Vi konstruerar jaget genom handlingar, och vilka dessa handlingar är är beroende på kontext. Hur dessa handlingar kan utföras beror däremot på diskurs. Hur vi utför handlingar är alltså beroende av diskurs. Vilka handlingar vi utför är beroende av kontext.

Genus kommer inte inifrån, utan utifrån, påverkat av hur vår värld ser ut. Kön är en konstruktion och vi konstruerar oss själva. Av denna anledning använder jag performativitetsteori i min analys: jag vill undersöka hur radiopratare konstruerar sig själva genom musik och annan kommunikation.

Kapitalmetaforen

Jag använder också Pierre Bourdieus klassteori om kapital. Symboliskt kapital är vad Bourdieu kallar de olika kapitalen när de erkänns av sociala grupper. Det är då de får ett värde.¹⁶

Kulturellt kapital fås genom examina från välaktade universitet, god kännedom om musik- och litteraturkanon, och förmåga att uttrycka sig bildat i tal och skrift med mera.¹⁷

Ekonomiskt kapital är materiella tillgångar, förmögenheter, inkomst, och arv. Även kunskap om ekonomi räknas in i detta kapital.¹⁸

---

¹² Ruud 2013, s 172

¹³ Butler 2007, s 205

¹⁴ Butler 2007, s 226

¹⁵ Butler 2007, s 226

¹⁶ Broady 1991, s 169

¹⁷ Broady 1991, s 169

¹⁸ Broady 1991, s 169

Till socialt kapital räknas de kontakter och förbindelser en person har.¹⁹ Det sociala kapitalet är däremot inte symboliskt som det kulturella eller ekonomiska; det går inte att lagra som något materiellt, som teorier eller titlar; det finns i banden som knyts i relationer.²⁰

Det finns också mer specifika typer av kapital, som skolkapital och konstnärliga kapital. Sarah Thorntons begrepp subkulturellt kapital är ett specifikt kapital som anpassas beroende på subkultur, och innebär kunskap om den subkultur man är en del av; man får kapital genom att känna till subkulturens uttryck, musik, stil, och så vidare.²¹

Kapital är en tillgång bara om det erkänns som det på en marknad. Vad som är värdefullt som kapital beror på i vilken diskurs individen verkar. Symboliskt kapital som erkänns i vissa rum behöver inte nödvändigtvis göra det i andra.²²

Med hjälp av kapitalmetaforen kan analysen lyfta varför investeringar görs; varför viss musik spelas, och varför annan musik inte spelas.

Habitus

Habitus teorin är också den främst utformad av Pierre Bourdieu, och den hänger tätt samman med kapitalmetaforen; habitus är enligt Bourdieu ett av kapitalets existensformer.²³ Habitus är kapital förkroppsligat: smak, preferenser, värderingar och så vidare. Det är individens karaktär.

Habitus uppkommer ur det som förenar och särskiljer individer. Den beror på vår egen klass, genus, ålder, etnicitet och så vidare, och det beror också på föräldrarnas tillhörigheter. En person som föds in i en familj med högt kulturellt kapital får detsamma.²⁴

Habitus kommer ur socialt utbyte, minnen, släktskap, och visar sig bland annat i form av hur personer rör sig, för sig och tänker. Det sitter alltså i kroppen, och genom att använda habitusteori försöker jag förklara beteenden mellan individer och av sociala förhållanden.²⁵

Broady menar att Bourdieus habitusteori kommer ur tanken att

---

¹⁹ Broady 1991, s 169

²⁰ Broady 1991, s 177

²¹ Lilliestam 2009, s 182

²² Broady 1991, s 171

²³ Broady 1991, s 226

²⁴ Broady 1991, s 227

²⁵ Broady 1991, s 229

“människors habitus, som formats av det liv de dittills levt, styr deras föreställningar och praktiker och bidrar därmed till att den sociala världen återskapas eller ibland - nämligen i händelse av bristande överensstämmelse mellan människors habitus och den sociala världen - förändras.”²⁶

Alla teorier jag använder utgår från att identitet är något konstruerat och ofixerat. De menar att identitet kommer utifrån, och inte inifrån. Identiteten skapas genom kommunikation och kan aldrig finnas utan kommunikationsutbytet. Jag använder dessa teorier med utgångspunkten att musik är ett kommunikativt språk.

Metod och material

Analysmetod

Jag har valt diskursanalys som metod. Detta eftersom att metoden låter språket stå i fokus, men också kan appliceras på den outtalade kommunikationen som uttrycks genom till exempel musik. I min studie om identitetsskapande står musiken i fokus; vad kommunicerar den om personen som privat eller offentlig, vilka musiker spelas, och vilka genrer? Vad i musikvalen kan kopplas till identitetsskapandet?

Även sociala praktiker inkluderas i diskursanalysen, och applicerat på *Sommar* rör det presentationen av sommarvärdar, utformningen av varje individuellt sommarprat, uppkomsten av programmet *Sommar* och så vidare.

Diskurs är det bestämda sätt som vi pratar om och förstår världen på.²⁷ Det bestämda sättet beror på det redan erkända inom diskursen. Diskursen är olika utifrån individens ideologi, profession, genus och så vidare, och olika mellan fält, till exempel politik, media och idrott.²⁸ Diskurser är vad som gör det möjligt att säga olika saker i bestämda situationer, inte bara hur vi säger det.²⁹

Jag använder diskursanalys som metod för att analysera det som sägs eller kommuniceras med hjälp av musik, men också det som väljs bort att sägas eller kommuniceras. På det sättet kan man distansera sig från någon annan; min identitet skapas i förhållande till vad jag inte är. Vad jag säger och kommunicerar grundar sig i min identitet.

---

²⁶ Broady 1991, s 225

²⁷ Börjesson & Palmblad 2012, s 7

²⁸ Börjesson & Palmblad 2012, s 13

²⁹ Börjesson & Palmblad 2012, s 12

Jag utgår från metodboken *Textens mening och makt* (2012). Författarna menar att subjektet i diskursanalysen ersätts med subjektspostion. Genom diskursanalys är subjektspostionen analysobjektet istället för subjektet. På detta sätt utgår analysen från att subjektet bestäms i en viss kontext eller position, och att dessa relaterar till varandra; subjektspostionen är resultat av diskurs och struktur. Det är därför relevant att utgå från vad jag vet om privatpersonen bakom den offentliga sommarprataren. Sommarprat är då en fördel eftersom att de vanligtvis berättar något om privatpersonen.

Urval

Genom att välja ut sommarpratere från år 2000 och framåt som antingen är musiker, författare eller politiker, och som jag tyckte verkade intressanta, fick jag ner en lista med sju politiker, 21 musiker och sju författare. Listan med dessa 35 personer gjordes genom att jag letade igenom Wikipediasidan med sommarprat från 2000 - 2009³⁰ respektive 2010-talet³¹.

De namn jag fastnade för var sådana som jag sedan tidigare kände igen. När jag hade min lista på 35 möjliga sommarpratere sökte jag upp respektive persons sommarprat för att se vad de handlade om, då det skrivs ut på informationssidan om sommarpratet.

Mängden skulle först bli 10 personer, men när jag valt ut mina åtta verkade två till som en för stor uppgift. De som valdes ut var alltså beroende på vad jag tyckte verkade intressant utifrån beskrivningarna på hemsidan. Det var också viktigt, insåg jag, att personerna skulle ha en tydlig genre de höll sig inom, för att göra det möjligt att analysera deras musikval så väl som vad de sa om dem.

De sommarprat jag valde hade jag tidigare inte lyssnat på. Eftersom att *Sommar* är ett så genreöverskridande program i sig kändes det intressant att behålla genreskillnader musiker emellan. Jag valde alltså musiker som producerat väldigt olika musik. Vad gäller politiker är de båda från samma parti. Detta på grund av att jag ville göra ett jämförande politiker emellan. Idén om "arbetarklassmusik", reproducerar de den? Eller är musikvalen drastiskt annorlunda från varandra?

Sommarpratarna jag valde var Silvana Imam, Karin Dreijer, Andreas Lundstedt, Freddie Wadling, Jill Johnson, Isabella Lundgren, Stefan Löfven och Håkan Juholt. Musikerna kommer som tidigare nämnt från relativt olika genrer, och har i sina karriärer hållit sig

---

³⁰ Lista över sommarvärdar under 2000-talet (2017, 20 oktober). Wikipedia.

³¹ Lista över sommarvärdar under 2010-talet (2017, 15 september). Wikipedia.

någorlunda inom "sin" genre. Jag är dock medveten om att jag valt populärmusikaliska genrer i stor utsträckning, och att mitt urval inte kan klassas som brett i all mening. Däremot menar jag att de musiker jag valt rör sig inom olika genrer, och att jag därför fått en viss spridning mellan genrer.

Vad gäller Löfven och Juholt föll valet på dem eftersom att de är två av få politiker jag känner till. Deras socialdemokratiska yrkesroller var också viktiga för att kunna undersöka min hypotes om arbetarklassmusik.

Med arbetarklassmusik menar jag musik som på olika sätt kan kopplas till socialistiska åsikter, som skrivs och framförs av personer med arbetarklassbakgrund, som understryker musikerns härkomst som arbetarklass, fattig eller liknande. Det är musiker som i sina produktioner ofta har vänterperspektiv på samhället, och vars texter kan vara samhällskritiska.

I mitt insamlade av material har jag fokuserat på musikvalen, men för att dessa skulle få en kontext har jag också valt att ha med och lyfta vissa saker i den talade kommunikationen. Jag har alltså lyssnat på alla de utvalda sommarpratarna från början till slut minst två gånger, och sedan gjort enkla analyser av musiken för att få fram detaljer om den. För att utföra dessa analyser läste jag texterna, googlade musiker och låtar eller album. På detta sätt fick jag ett kontext för musikern och låten. Jag skrev sedan ner all information om låtarna, vad gäller genre, bakgrund till artisten och så vidare, för att ha en god översikt över mitt material under skrivandets gång. På så sätt kunde jag också snabbt förstå låtens kontext.

I min uppsats har diskursanalysen hjälpt mig se hur sommarpratarna skapar sina identiteter genom att skriva in sig i diskurser. Genom diskursanalysen har jag undersökt låtval utifrån dessa diskurser, för att förstå de identiteter sommarpratarna tillskriver sig.

Genom en analys av låtvalen har jag undersökt hur sommarpratarna presenterar sig själva, sin identitet, kunskap och ideologi. På det sättet försöker de skriva in sig i olika diskurser.

Jag använder diskursanalys som metod för att jag fokuserat på vad sommarpratarna kommunicerar med hjälp av talat språk och musik, såväl som vad de inte säger eller spelar. De väljer bort att spela vissa musiker och låtar, vilket är ett ställningstagande i sig: det är musik de inte vill förknippas med. I mitt användande av diskursanalys är jag medveten om min egen roll som icke-neutral; jag har haft hypoteser om hur jag trodde att musikvalen skulle se ut utifrån det jag trodde mig veta om personerna och deras genrer eller yrkesroller.

Analys

I min huvuddel har jag lagt upp det så att jag presenterar varje sommarpratare för sig. Först med låtlista som är skriven i den ordning låtarna spelades i programmet, sedan med kort biografisk data om sommarprataren, följt av sammanfattning av sommarpratet, samt en tolkning av materialet.

Karin Dreijer

- Peaches - I Don't Give A
- PJ Harvey - Legs
- Chicks on speed - We Don't Play Guitar
- Plastikman - Disconnect
- Ween - Dancing in the Show Tonight
- Kate Bush - Running Up That Hill
- Miss Kittin - Meet Sue Be She
- The Knife - The Captain (live)
- Jenny Wilson - Ensam Tempo
- Siouxsie & The Banshees - Kiss Them For Me
- Revlon 9 - Walking Machine
- Aphex Twin - Tha
- Sonic Youth - Panty Lies
- Le Tigre - On guard

Biografisk data

Karin Dreijer är född i Stockholm och är verksam som producent, sångerska och musiker. Sedan 2008 är hon verksam med soloprojektet *Fever Ray*. Hon har tidigare varit en del av grupperna *Virginia*, *Honey is Cool* och *The Knife*. De genrer hon spelat inom är elektronisk, ambient, triphop, experimentell. Hon använder ofta röstförvrängare för att bryta könsnormer i sånger och främst duetter. *The Knife* bojkottade Grammis-galan där de 2004 vann priset för Bästa Grupp.³² Dreijer sommarpratade 2004.

---

³² *Karin Dreijer Andersson*. (2017, 20 november). Wikipedia.

Sommarprat

Karin Dreijers sommarprat berör stora delar av musikbranschen ur ett kvinnligt perspektiv. Hon kritiserar den mansdominerade skivbranschen, och säger själv att hon ägnar sig åt musikfeminism. Dreijer påpekar att män är norm i musikbranschen och vill genom sitt sommarprat belysa det, såväl som i sin musik. Hon berättar också på vilket sätt hon bryter upp den normen.

“Det som intresserar mig i musik är den politiska inriktningen; intresset av att utmana det könsstereotypa; en vilja att förändra och föra utvecklingen framåt.”³³

Hon är också kritisk mot duetter med kvinnor och män som begränsar kvinnans handlingskraft. Därför använder de röstförvrängare i *The Knife*: då kan man leka med roller, kön och identiteter. Dreijer menar att det är tillåtet att använda förvrängare för instrument, så varför inte rösten? Saker sätts ur spel när man laborerar med röster, man kan bryta upp normer, begränsningar försvinner.

Ween, som Dreijer spelar, är de som inspirerat *The Knife* att börja med röstförvrängare. Dreijer menar att det är “som teater fast i musiken”.³⁴

Tolkning av låtval

Dreijers låtval kopplas väl ihop med hennes feministiska sommarprat och *The Knifes* musik. Musiken framförs antingen med röstförvrängare (av de manliga sångarna), feministiska budskap eller kvinnliga musiker. Genrer hon spelar är olika typer av electro, house, eller alternativ rock. Hennes sommarprat för en feministisk diskurs om musikbranschen och livet i allmänhet. Hon väljer också bort att spela till exempel musik med manliga röster och mainstream musik, eller åtminstone musik som i vanliga fall hörs på radio.

I sitt sommarprat visar Dreijer tydligt vad hon tänker om musikbranschen och den övervägande delen manliga chefer. Hon gör poänger om olika instrument hon menar klassas som typiskt manliga. I hennes musikval syns en bredd bland genrer, men musiken håller sig ändå inom den feministiska diskursen hon för, genom att på flera sätt vara icke-normativ musik, som tidigare nämnt.

I sitt identitetsskapande har Dreijer använt sig av plattformen *Sommar* för att öppna ögonen hos folk vad gäller jämställdhet i musikbranschen, om normativa genus och hur de är

---

³³ Belanner, L., min 11:31

³⁴ Belanner, L., min 14:51

begränsande.

Silvana Imam

- Silvana Imam - Hon va
- Souad Massi - Raoui
- Capone-N-Noreaga - Invincible
- Blues - Helt Okej
- Jay-Z feat. Gwen Dickey - Wishing On A Star
- Stress, Adam Tensta, Eboi, Dida & Aleks - Tystas Ner
- The Irrepressibles - In This Shirt
- Silvana Imam - Simone
- Drake - Started From The Bottom

Biografisk data

Silvana Imam är en hiphopare och rappare, född i Litauiska SSR, Sovjetunionen. Hennes familj flyttade till Sverige när hon var fyra år. Hennes mamma är från Litauen och hennes pappa från Syrien. Hon spelade basket när hon var yngre och ville satsa på en professionell karriär. Hon var modell i New York när hon var 19 och har en magisterexamen i filosofi och engelska.³⁵ Imam sommarpratade 2016.

Sommarprat

Silvana Imam spelar *Hon va*, en låt som i kronologisk ordning berättar om hennes liv, sedan citerar hon den. I sitt sommarprat berättar Imam om hur hon flyttade från Litauen till Kiruna, hur hennes liv alltid varit en kamp: att växa upp i Sverige med invandrarbakgrund.

Hon berättar om sin kusin som flytt kriget i Libyen. Imam kritiserar flyktingpolitiken och västvärlden för att den bara bryr sig om krigsdrabbade länder när människor tvingas på flykt.

Imam berättar om hur viktig basket varit för henne, att den förr var vad musik är för henne nu: trygghet och gemenskap.

Hon berättar att hon tidigt märkte av rasism i skolan, av elever och lärare. Hon blev mobbad och var väldigt stark i sitt bekämpande av mobbningen, vilket inte är en stereotyp

---

³⁵ *Silvana Imam*. (2017, 13 november). Wikipedia.

bild av en mobbad, vilket gjorde att hennes rektor inte tog henne seriöst.

Imam spelar låten *Helt okej* flera gånger, och citerar den: “varför vill du tjafsa med mig? Säg, är det krig du vill ha så är det helt okej. Men jag tänker inte backa för nån, så om du känner för att testa, kom.”

“Jag tror att det är vårt ego som konstruerar identitet, och dess behov av att definiera oss är helt omöjlig att mätta.”³⁶

Hon berättar om rasism och att hon blivit mordhotad på grund av att hon är antirasistisk rappare.

Tolkning av låtval

Silvana Imam utgår från en etniskt grundad klassdiskurs i sitt sommarprat. Hon berättar att hon är från städerna Klaipėda i Litauen och Homs i Syrien, och förorten Jakobsberg. I Jakobsberg var 2016 28% av invånarna födda i utlandet, till skillnad från 18% i hela landet.³⁷ Det finns alltså anledning att tro att Imam lyfter fram Jakobsberg istället för Stockholm, eftersom att hon vill framhäva att hon är från en förort, för att på så sätt legitimera sig som hiphopare. Hon vill visa att hon inte bara tar en etnisk strid (genom att ha dialekt men se ut som en “vit svensk”), utan också en klasstrid.

I Imams låtval syns en blandning av främst hiphop/rap (med två undantag). Texterna berör rasism, kampen att växa upp med invandrarbakgrund och/eller sämre bemedlad klassbakgrund. I sitt sommarprat framhäver hon sin bakgrund, och genom att göra detta skaffar hon socialt kapital; hon understryker förorten och får på det sättet legitimitet eftersom att hon inte är som “de andra” från Stockholm.³⁸ Hon visar dessutom på subkulturellt kapital³⁹ genom sina musikval, där texterna många gånger rör händelser som kan förknippas med förorten, som rasism, klassförakt och så vidare. Hon förstärker detta genom att själv prata och rappa om sina upplevelser från förorten. Det spelar ingen roll att man är från olika länder i förorten; man är annorlunda mot de i stan, och kan få en gemenskap i hiphopen.⁴⁰

Hiphop ses som en socialt farlig genre⁴¹, men den rap som Imam spelar handlar om rasism och andra samhällsproblem, snarare än att berätta om gäng- eller drogkultur. I Tanner,

---

³⁶ Svennem Lundberg, N., min 29:25

³⁷ Järfälla kommun 2017

³⁸ Lilliestam 2009, s 181

³⁹ Lilliestam 2009, s 182

⁴⁰ Lilliestam 2009, s 179

⁴¹ Tanner, Asbridge & Wortley 2009, s 694

Asbridge och Wortleys artikel (2009) skriver de att rap ses som en seriös konstform eftersom att den bemöter samhällsproblem, en tradition Imam skriver in sig i med sitt seriösa sommarprat om rasism.

Jill Johnson

- Peps Blodsband - Oh Boy
- Alison Krauss - Down To The River To Pray
- Sheryl Crow - Lean On Me
- Ella Fitzgerald & Louis Armstrong - Dream A Little Dream Of Me
- Jill Johnson - Baby Blue Paper
- Justin Timberlake & Charlie Sexton - Hallelujah
- Alicia Keys - If I Ain't Got You
- Martina McBride - In My Daughter's Eyes
- Jill Johnson - Little Girl of Mine
- Eva Cassidy - People Get Ready
- Stevie Wonder - Isn't She Lovely
- Bonnie Raitt - The Dimming Of The Day
- Jill Johnson & Chip Taylor - Forever Going Underground

Biografisk data

Jill Johnson är en countrysångerska och låtskrivare från Ängelholm. Hon är folkbokförd som Johnson. De genrer hon är verksam inom är blues, country, countrypop, countryrock, pop och schlager. Johnson har hållit på med country sedan hon var 12 år och är mycket populär i Danmark. Hon åkte till LA för att skaffa material i början av sin countrykarriär och har förlagskontrakt i Nashville.⁴² Johnson sommarpratade 2010.

Sommarprat

Jill Johnson berättar om sitt hus på Kreta, som betyder väldigt mycket för henne och hennes familj.

Hon säger att hon inte vet hur hon ställer sig till att vara känd, och att hon gärna ibland

---

⁴² *Jill Johnson*. (2017, 30 oktober). Wikipedia.

bara vill vara “the girl next door”. Hon har idolkort i väskan om någon kommer fram och vill ha en autograf.

Johnson berättar att hon brukar ta i hand med publiken, ett beteende som blivit hennes grej - “typiskt mig.”⁴³ “Publiken har bekvämt kunnat sätta sig, med vetskapen om att jag är en av dem.”⁴⁴ “Jag blir sådär härligt avslappnad, folklig och naturlig.”⁴⁵

Hon berättar vidare att alla hennes låtar har en verklig livshistoria bakom sig, eftersom att Johnson gör musik av fanbrev. Hon engagerar sig i sina fans liv genom att ringa dem om de har genomgått tragedier, eller besöker dem för att uppfylla deras sista önskan (en konsert av Johnson).

Johnson säger att hon hittade sitt djup som textförfattare när hon fick en efter turné-depression. Då åkte hon till Nashville och gjorde musik till en skiva på två veckor. “Aldrig förr har någonting varit så lätt, orden rann ur mig, och för första gången förstod jag att man måste se smärtan i ögonen för att hitta till det inre biblioteket.”⁴⁶

Johnson fick ett brev från dottern till en sjuk pappa, som hon hälsade på med en privat konsert, och träffade flera gånger innan han gick bort. Hon sjöng sedan på hans begravning och menar att hon är givmild med sin tid, men att det är väldigt smickrande att vara viktig för någon annan.

Hon berättar om sin bästa vän Annica vars dotter fick cancer. Johnson skrev låten *Little Girl of Mine* om det.

Johnson berättar också om när hon åkte till Nashville för första gången; hur besviken hon var på denna stad som hon romantiserat sedan tidiga tonåren. “Jag ville bli knäckt och jag ville bli inspirerad.”⁴⁷ Hon blev pushad in i att skriva musik för att få en identitet. Hon letade efter låtar med rötter, men när hon inte hittade det hon sökte hos andra började hon skriva sin egen musik.

Tolkning av låtval

Jill Johnson har valt musik från musiker med starka, utmärkande röster. Hon spelar flera musiker med någon sorts välgörande agenda. Hon har kvinnor som skriver sin musik själva.

---

⁴³ Larsson, C. J., min 16:55

⁴⁴ Larsson, C. J., min 17:29

⁴⁵ Larsson, C. J., min 17:40

⁴⁶ Larsson, C. J., min 23:00

⁴⁷ Larsson, C. J., min 51:21

Hennes egna låtar rör sig alla kring seriösa ämnen. *Forever Going Underground* skrevs efter Johnny Cash dött.

I låtvalen syns Johnsons uttalade önskan om att bli "äkta", hon vill ta sig från sin gamla roll som schlagertjej till en country-sångerska med rötter. Hon visar en kristen bild av USA genom kristna låtar och artister med samhällsengagemang, till exempel två låtar från skivan *Hope for Haiti*. Genom att spela sådan musik gör hon sig mer legitim på flera områden: hon ger sig själv en stark koppling till USA, varifrån country-musik härstammar, och hon spelar musik med "rötter", vilket ger henne själv rötter i viss mån.

Johnson skapar vad Beverley Skeggs kallar ett objektifierat kapital,⁴⁸ i form av kulturella tillhörigheter. Hon spelar sina egna låtar bredvid en mängd starka country-röster, och starka röster i allmänhet. Hon skriver också in sig själv i traditionen genom sin kärlek till Nashville som hon lyfter flera gånger, och genom att spela sin egen musik tre gånger i sitt sommarprat som på många sätt berör countrymusiken. De låtar hon själv har skrivit och spelar upp har alla koppling till något sorts lidande, vilket backar upp hennes egna ord om att hon vill ha rötter i musiken; denna musiken är inte vad som helst, den handlar om känslor.

Johnson gör sig legitim bland svenskar genom att skriva in sig i en Nashville-kultur, vilket inte nödvändigtvis ger henne kapital i USA eller Nashville, men som gör det i Sverige.

Enligt Dana C. Wiggins så visar kvinnliga countryartister inte bara upp sina låtar, utan också kön, klass och etnicitet.⁴⁹ Man konstruerar noga de olika attributen och anammar en typisk amerikansk norm. Detta gör Johnson genom presentationen av sig själv som en kvinna engagerad i sina fans, och med stort samhällsengagemang, som förstärks av att hon spelar musiker med just den bakgrunden. Dessutom förstärks den mycket av att hon utförligt berättar om sin tid i Nashville, och pressen hon själv känner för att tycka om staden, och lättnaden när hon tillslut gör det.

Isabella Lundgren

- Angele Dubeau & La Pieta - Summa (Version För Stråkorkester)
- Billie Holiday - I'll Be Seeing You
- Edith Piaf - La Foule
- Bob Dylan - Like A Rolling Stone

---

⁴⁸ Skeggs 2006, s 20

⁴⁹ Wiggins 2009, s 2

- Frank Sinatra - I've Got The World On A String
- Odetta - Sometimes I Feel Like A Motherless Child
- Nina Ramsby & Martin Hederos - Och Nu Gör Ingenting Ont
- Tom Jones - Did Trouble Me
- Sleeping At Last - Sun
- John Coltrane - Alabama
- David Bowie - Changes
- Rage Against The Machine - Take the Power Back
- Joni Mitchell - Both Sides Now
- Judy Garland - Over The Rainbow

Biografisk data

Isabella Lundgren är en jazzsångare från Karlstad. Hon bodde i New York mellan 2006-2010, där studerade hon musik samtidigt som hon sjöng på klubbar. Hon flyttade hem till Sverige på grund av alkoholmissbruk. Hon studerar till präst sedan 2010 och gjorde skivdebut 2012. Hon är omnämnd som en av Sveriges starkaste jazzvokalister.^{50 51} Lundgren sommarpratade 2016.

Sommarprat

Isabella Lundgren berättar om hur vilsen hon kände sig som barn, att hon ställde sig frågan *vad är meningen med livet om man ändå ska dö?* Hon ljög mycket som barn för att hon inte tyckte att denna världen räckte till.

Efter gymnasiet flyttade hon till New York för att studera musik. Då hade hon regelbundna spelningar på ett café, jobbade extra på ett annat, och studerade musik om dagarna. I New York "var man det man ville vara".⁵²

Hon kände sig vilsen även i New York och flydde in i alkoholen. Hon berättar att hon hade minnesluckor sju dagar i veckan. "Nu efteråt förstår jag att jag inte letade efter en väg ut, jag letade efter en väg in".⁵³

Lundgren närmade sig begreppet gud i Anonyma Alkoholister som hon gick med i väl

---

⁵⁰ *Isabella Lundgren*. (2017, 10 december). Wikipedia.

⁵¹ Lindström, S. (2015, 5 februari)

⁵² Rosenqvist, E., min 14:30

⁵³ Rosenqvist, E., min 22:22

tillbaka i Sverige. Hon flyttade till Stockholm för att studera teologi, “igenom kyrkan byggde jag upp mig själv igen”.⁵⁴

Hon berättar om hur hon hittade tillbaka till en mening efter alkoholismen, hur livet i New York förändrade henne, och hur hon kom tillbaka starkare. Hon säger att det är viktigare att beröra med sin musik än att få beröm för den. Hon ville förändra sin musik till att göra mer än att bara underhålla.

Hon uppmärksammar också jazzens historia, och menar att det ligger ett stort ansvar på henne som verkar inom den traditionen, med en historia som är svår att föreställa sig.

Tolkning av låtval

Isabella Lundgrens musikval snuddar många gånger i kristendom och förändringar; om att kunna ta sig ur situationer i livet och blicka framåt. Lundgren skaffar kulturellt kapital med sina djupa kunskaper om jazzens och dess historia och ursprung,⁵⁵ och hon visar på en medvetenhet vad gäller jazzens och svartas historia i USA. Hon har kämpat sig till dit hon är nu, genom alkoholism, vilsenhet och motgångar. Lundgren visar också en bredd i sin repertoar genom att inte spela endast jazz. Hon spelar Billie Holiday, en väldigt känd jazzsångare, men i övrigt inte mycket musik som kan klassas som mainstream. Hon spelar inte heller några vita jazzmusiker.

Lundgren förmedlar mycket i sina låtval genom texterna, snarare än genom genre för legitimitet; hon spelar många olika genrer. Texterna handlar, som tidigare nämnt, om förändring. Musikvalen följer Lundgrens liv och fungerar som ett narrativ. Från när hon tyckte att hela livet låg framför hennes fötter, till när hon kände sig som mest vilse, till när hon hittade en mening med livet i kristendomen. I hennes låtval är det mycket fokus på sång, precis som för henne själv i sin roll som sångare.

Freddie Wadling

- Glenn Gould - Aria Ur Goldberg-Variationerna (BWV 988)
- Pere Ubu - Real World
- The Residents - Sinister Exaggerator
- The Beach Boys - God Only Knows

---

⁵⁴ Rosenqvist, E., min 26:28

⁵⁵ Lilliestam 2009, s 181

- Devils Anvil - Selim Alai
- Procol Harum - A Salty Dog
- Allan Sherman - Hello Muddah Hello Fadduh (original: La Gioconda / Dance Of The Hours)
- Captain Beefheart - Sugar 'N' Spikes
- Fläskkvartetten & Johan Söderberg - Nagaer
- Brigitte Bardot & Serge Gainsbourg - Bonnie And Clyde
- Rupert Hine - I Hang On To My Vertigo
- Mex Wall - Dream Tobacco
- The Holy Modal Rounders - If You Want To Be A Bird
- Doctor John - Gris-Gris Gumbo Ya Ya
- Stephen Lynch - Beelz
- Chet Baker - My Funny Valentine

Biografisk data

Freddie Wadling var en musiker från Göteborg som hade spelat musik hela livet. Wadling blev som ung vuxen klassad som psykiskt sjuk och blev därför sjukpensionär. Han tog tidigt olika droger, hasch, LSD, amfetamin och missbrukade amfetamin som 23-åring. Han har spelat i mängder av band och var som mest med i ca 12 band samtidigt. Wadling sjöng och spelade bas. Han hade alkoholmissbruk men blev nykter 1996, även om han fortsatte med cannabis. 1999 började han med alkohol igen. Har varit verksam inom teater, film, radio och musik. Genrer han rört sig inom är rock, pop och visa. Wadling gick bort 2016.⁵⁶ Han sommarpratade 2011.

Sommarprat

Freddie Wadling kallar sitt sommarprat för en musikalisk soaré. Han gör nedslag i historien med hjälp av musik han tyckt om. Han drar anekdoter om musiken han spelar, som går i någon sorts kronologisk ordning.

Wadling berättar om sin skolgång och politiska lärare, till vilka han dedikerar Sinister Exaggerator.

“Man har alltid varit lite så här udda, säger dom, men jag tycker inte att man är så udda

---

⁵⁶ *Freddie Wadling*. (2017, 5 december). Wikipedia.

faktiskt egentligen”.⁵⁷

Tolkning av låtval

Freddie Wadlings sommarprat är en relativt kronologisk berättelse om hans liv, genom nedslag i musik han tyckt om. Wadlings syn på livet verkar, genom hans låtval, vara att man inte ska ta allt så seriöst. Han har självdistans till sin egenhet och säger att han blivit kallad udda, men inte själv tycker att han är det.

Han tillskriver sig socialt och subkulturellt kapital genom att understryka Göteborg som hemstad, på grund av att många artister kommer härifrån, vilket ger honom legitimitet som musiker. Precis som sommarpratet är musikvalen antingen roliga eller konstiga. Konstiga som i smala genrer, dissonant musik eller att bandet är hemligt, psykedeliskt och så vidare. Många låtar är av typen satir eller novelty.

Han använder sitt sommarprat för att berätta om den personen han är, och går utanför diskursen *Sommar* genom att inte bete sig som “vanligt”, det vill säga berätta om sitt liv i en sammanhängande berättelse. Istället gör han på ett eget sätt som passar honom bättre. Wadling tycker inte att han är udda, och inom de scener och sammanhang han befunnit sig i har han nog inte varit udda utan norm. Han har ett habitus som gör att han passat in på punkscenen. Men i diskursen *Sommar* är han annorlunda mot det förväntade, och mot hur de andra i studien beter sig, och utifrån den ramen blir han udda. Det handlar om kontext.

Andreas Lundstedt

- Diana Ross - Work That Body
- Queen - The Show Must Go On
- Gospel pour 100 voix - Hosanna
- John Williams & London Symphony Orchestra - Star Wars
- Le Kid - Mercy Mercy
- Donna Summer - Love To Love You Baby
- Doctor Hook - A Little Bit More
- Army of Lovers - I Am
- Sophie Ellis Bextor - Murder On The Dancefloor

---

⁵⁷ Wegraeus, F., min 36:20

- Robert Randolph - Ain't Nothing Wrong With That
- Brian McKnight - One Last Cry
- Al Jarreau - Boogie Down
- The Beatles - I Wanna Be Your Man

Biografisk data

Andreas Lundstedt är från Uppsala och mest känd genom gruppen Alcazar. Han är verksam som sångare, programledare och tidigare musikalartist. Genrer han hållit sig till är disco och europop.⁵⁸ Lundstedt sommarpratade 2010.

Sommarprat

Andreas Lundstedt berättar om hur han kände när han fick reda på att han fått HIV, och går sedan vidare till att berätta om hur hans begravning skulle vara. “Någon av mina kompisar ska sjunga, Peter Jöback kanske? [...] kanske Lisa Nilsson?”

Han berättar om första gången han stod på scen, i en talangtävling, fem år gammal. Han ville fortsätta att tävla så han kunde köpa leksaker för vinstpengarna.

Lundstedt pratar om att han var 15 år när han träffade sin första kärlek på T-centralen i Stockholm. Han spelar *Love To Love You Baby* som anekdot för första ligget.

Han berättar om att Alexander Bard satte ihop gruppen Alcazar, som slog i Finland och Norge, och senare Sverige. Gruppen har haft turnéer i Sverige och utomlands.

Tolkning av låtval

Andreas Lundstedt för en diskurs om dansmusik och gaykultur. Han spelar discomusik, en genre som växte fram på gayklubbar.⁵⁹ Hans musikval går igen med hans identitet som gay, som showartist i Alcazar och som HIV-smittad. Genom att spela Queen, vars sångare dog i just HIV, etablerar han sig själv som “bög med HIV”, som precis som Freddie Mercury kämpar på. Han har motgångar (sin sjukdom), men han står på scen, och han gör en bra show.

Disco är dansmusik sprungen ur gaykultur. Detta anammar Lundstedt genom att ägna en stor del av sitt sommarprat till det. På det sättet skapar han, och reproducerar, bilden av sig själv som gay, samt bilden av gaypersoner.

---

⁵⁸ *Andreas Lundstedt*. (2016, 28 december). Wikipedia.

⁵⁹ Nationalencyklopedin [NE]. (u.å). *Diskotek*.

Lundstedt tillägnar sig socialt kapital genom att nämna andra kända personer som goda vänner, till exempel Lisa Nilsson, Peter Jöback och Alexander Bard. De två sistnämnda är, precis som Lundstedt, bögar i underhållningsbranschen från liknande genre som Lundstedt.

Stefan Löfven

- Totta Näslund & Jenny Öhlund - Det Vet Bara Jag
- Mariss Jansons & Oslo Filharmoniska Orkester - Cavalleria Rusticana: Intermezzo
- Tony Bennett & Ralph Burns - Smile
- Kiri Te Kanawa, Kent Nagano & Lyon-Operans Orkester - Gianni Schicchi: "O Mio Babbino Caro"
- Eva Dahlgren - Jag Är Inte Fri
- Angelique Kidjo - Ne Cedez Jamais
- David Bowie - Heroes
- Benny Anderssons Orkester - O Klang Och Jubeltid
- Laleh - Vårens Första Dag
- Miss Li - Dancing The Whole Way Home
- Elton John - I'm Still Standing
- Bruce Springsteen - Streets Of Philadelphia
- Ulf Lundell - Rialto

Biografisk data

Stefan Löfven är nuvarande partiordförande för Socialdemokraterna sedan 2012 och Sveriges statsminister sedan 2014. Han var tidigare förbundsordförande i IF Metall. Han är född i Stockholm, men blev tidigt fosterbarn i Sunnersta i Sollefteå kommun. Han har bakgrund som svetsare. Hans fosterfar var skogsarbetare och sen fabriksarbetare och hans fostermor hemsamarit.⁶⁰ Löfven sommarpratade 2012.

Sommarprat

I sitt sommarprat berättar Stefan Löfven om när han tackade ja till uppdraget som partiledare och varför han tackade ja.

---

⁶⁰ *Stefan Löfven*. (2017, 2 december). Wikipedia.

Han talar om sin uppväxt i Östersund i Sunnersta, och om att det diskuterades politik i vägkanten på den tiden. Han tror att han fick med sig sitt jordnära sätt från uppväxten, och att uppväxten formade honom, inte analyser eller skolgång.

Löfven berättar om när han bestämt sig för att ta rollen som partiledare, och om hur nyhetsrapporteringen betedde sig som om politiken var det enda som pågick i Sverige.

Han hyllar du-reformen, och berättar om sitt demokratiska ledarskap, hur han gör det och vad han tycker är viktigt. Han hyllar också de som engagerar sig ideellt i föreningar, hembygdeföreningar, idrott och så vidare.

Löfven berättar också hur viktigt det är att engagera sig i kriget i Syrien.

Tolkning av låtval

Löfven har valt musik för att tillskriva sig kulturellt kapital i enlighet med Skeggs teori om uppdelning av grova och respektabla arbetare.⁶¹ Genom att spela opera blir Löfven respektabel, samtidigt som han spelar musik av Miss Li från Borlänge och Bruce Springsteen med rötter i folkrörelsen i USA och samhällskritiska texter. Löfven försöker ha fötterna i en respektabilitet (genom att spela opera), men också “med folket” (genom att spela flertalet folkliga musiker).

Utifrån Bourdieus teorier om kapital tillskriver sig Löfven kulturellt kapital genom att känna till opera och spela den, den “legitima kulturen”. Han visar att han har förtrogenhet med klassisk musik, precis som Lilliestam omnämner det kulturella kapitalet: Löfven visar att han har en bred repertoar och besitter kunskaper om olika typer av musik, bland annat opera, vilket kan ge status.⁶²

Löfven spelar Totta Näslund, som var en central person i proggrörelsen, innan han blev bluesmusiker. Näslund föddes utanför Örnsköldsvik, en plats som också Löfven har koppling till genom sin sommarstuga i området. Löfven spelar också Ulf Lundell, vars föräldrar var arbetarklass och vars musik är inspirerad av Bruce Springsteen, en annan musiker Löfven spelar, och som varit engagerad i folkrörelsen i USA. Löfven visar alltså en tydlig koppling till socialistiska, folkliga musiker, vilket överhuvudtaget hör väl hemma i hans habitus som socialdemokrat.

---

⁶¹ Skeggs 2006, s 12

⁶² Lilliestam 2009, s 182

Löfvens visar att hans habitus är och länge har varit socialdemokratiskt, genom att berätta om hur det pratades om politik i hans föräldrahem, och hur hans föräldrar båda var arbetarklass. Löfven hade ett hantverksarbete som svetsare tidigare, och befinner sig därför också i arbetarklassen.

Håkan Juholt

- Amy Winehouse - Tears Dry On Their Own
- Monica Zetterlund - Gröna Små Äpplen
- Ella Fitzgerald & Louis Armstrong - Summertime
- Elvis Presley - You'll Never Walk Alone
- Sophie Milman - La Vie En Rose
- Cornelis Vreeswijk - Bruna Bönor Complet
- Johnny Cash - I Won't Back Down
- Melody Gardot - If The Stars Were Mine
- Ulf Lundell - Två Gamla Hundar
- Ray Charles & Diana Krall - You Don't Know Me
- Bruce Springsteen - Back In Your Arms

Biografisk data

Håkan Juholt var partiledare för Socialdemokraterna mellan 25/3-11 och 21/1-12. Innan det var han ledamot för Kalmar i Sveriges Riksdag mellan 1994-2016. Han är från Påskallavik, Oskarshamns kommun. Hans tidigare sysselsättning var som journalist och fotograf. Han är ordförande i försvarsberedning.⁶³ Juholt sommarpratade 2011.

Sommarprat

Håkan Juholt berättar om vikten att se små förändringar för att de kan bli farliga när de smyger sig på, med Utøya som exempel.

Han berättar om sin uppväxt i Påskallavik och om politik, ideologi och demokrati. Och att det finns musik som berör och berört honom starkt.

Juholt menar att vi ska bygga en gemensam värld, inte var och en för sig. Han säger att det

---

⁶³ *Håkan Juholt*. (2017, 25 oktober). Wikipedia.

är en nödvändighet att förändra världen vilket han genomgående berättar om i sitt sommarprat.

Tolkning av låtval

Håkan Juholts musikval sträcker sig över några olika genrer. De flesta låtarna är framförda av en solist, vissa av två solister. Han har tre svenska musiker med.

När Juholt sommarpratade var han partiledare för Socialdemokraterna, och jag menar att hans låtval visar detta; han vågar inte riktigt ta ut några svängar, utan har till exempel valt en låt med Monica Zetterlund där hon inte framhäver det hon är så bra på: jazz. I sitt val av Elvis har Juholt valt en av hans gospellåtar, som förvisso var en tidig inspiration för Elvis, men han kallades King of Rock and Roll, inte King of Gospel.⁶⁴ Han spelar Édith Piafs signaturlåt *La Vie En Rose*, men har valt en version framförd av någon annan än Piaf. Låten av Bruce Springsteen är en som handlar om kärlek, istället för att vara politisk som många av hans andra låtar, som kunde väntas av en politiker.

Juholts musikval svävar mellan olika genrer och gör inga tydliga avstamp i någon. Låtarna sticker inte ut i sina texter, även om nästan alla musiker i listan har utmärkande röster. Låtvalen är inte sådana som framhäver musikernas personligheter, varför presentationen av Juholt faller platt.

De enda låtvalen som verkar någorlunda genomtänkta är Amy Winehouse, eftersom att hon dog nära inpå Juholts sommarprat och Elvis där Juholt verkar ha en stor idol.

---

⁶⁴ *Elvis Presley*. (2018, 3 januari). Wikipedia.

Avslutande och sammanfattande diskussion

I min studie av låtvalen i *Sommar i P1* har jag undersökt hur sommarpratarna presenterar sig genom sina program vad gäller sina berättelser och framförallt sin musik. Detta har jag gjort med hjälp av Butlers teori om performativitet och med Bourdieus kapitalmetafor och teori om habitus.

Dessa teorier har, tillsammans med diskursanalys som metod, gjort det möjligt att analysera det som sägs såväl som det som utelämnas. I ett program som *Sommar* spelar musiken en mycket stor roll, och fungerar som ett minst lika kommunikativt språk som det talade.

I min undersökning har slutsatsen blivit att musiken tillsammans med historierna faktiskt berättar mycket om sommarpratarnas liv, precis som upplägget föreslår. Musiken framhäver många gånger berättelser, såväl som personligheter, ideologier och förhållningssätt.

I vissa av fallen har låtvalen gjorts med texten i fokus; texten berättar en historia som passar in i sommarpratet. I andra fall har musikerns eller artistens bakgrund stått i fokus; musikerns personlighet eller åsikter går i led med sommarpratarnas, eller något sommarpratarna vill bli förknippad med. I ytterligare andra fall har musikens artistiska framgångar fungerat som en spegling av hur sommarpratarna vill bli sedda.

Det finns också fall, främst hos Lundgren, där musiken har fungerat som en förlängning av personen: musiken har berättat mer och djupare om henne än vad hennes talade historia gör. Med musiken har hon understrukt hur tufft hon haft det, och tydliggör när hon bestämde sig för att vända på skeppet och varför.

Många gånger har låtvalen varit ett sätt för sommarpratarna att skriva in sig i traditioner eller tillskriva sig personligheter. Löfven som kultiverad och med bred smak, Lundgren med en välmedveten jazzhistoria, Johnson på countryscenen. Låtvalen blir ett sätt att framhäva äkthet, utan att rakt ut behöva berätta om den.

Som svar på frågeställningen *hur använder sig sommarpratarna av musik för att skapa identitet?* har svaren blivit olika beroende på sommarpratarna, men gemensamt är: De använder aktivt musiken för att skapa identitet. Genom diskurser om musik kan sommarpratarna skriva in sig i olika traditioner och genrer, och göra sig själva mer *legitima* genom sina låtval. Sommarpratarna har använt musiken för att etablera, upprätthålla och ändra sina personligheter.

Många av sommarpratarna har i enlighet med Bourdieus kapitalmetafor riktat sig till fans inom en genre, för att där visa sin tillhörighet genom hur de pratar, vilka låtar och musiker de spelar, eller vilka namn de nämner. På det sättet synliggör de sig själva som en del av genren och diskursen.

Reflektion

I denna undersökning har somliga delar visat sig vara enklare att analysera, medan andra varit svårare. Detta syns i de personliga analyserna, där Lövven och Juholts är kortare än nästan alla musikers. Det tror jag kan bero på olika saker.

Dels skriver jag en uppsats i musikvetenskap, en diskurs musiker befinner sig i med sin egen musik. Politiker är inte nödvändigtvis utanför den diskursen, men i denna kontext är de i en annan kategori än musikerna. De är inte personer som sedan tidigare förknippas med musik. Detta behöver inte vara till varken fördel eller nackdel för en studie som min, men i detta fall var det enklare att utgå från en redan existerande musikalisk personlighet.

Skillnader på musiker och politiker är dessutom att den första kategorin pratar om musik på ett sätt som ger en förståelse för vad som är viktigt för dem i musiken och i livet i stort; de har tänkt på vikten av musik för deras identitet i någon mån, eftersom att de någon gång satte sig in i en genre och gjorde sig själva en del av den. Den sistnämnda pratar om musiken som ett intresse eller en upplevelse. En musiker är en del av både diskurs och kontext, och behöver inte på samma sätt berätta om sitt musikaliska intresse som politikerna behöver.

Ytterligare en aspekt är melodiradion. Idén med melodiradion var från början att musiken skulle vara enkel populärmusik för personer under 37,5 år.⁶⁵ Av de musiker jag valt benämns många som populärmusiker, vare sig genren de rör sig inom är populär idag eller om den var det förr. Här är undantaget Freddie Wadling med sin punk. Nu har förvisso *Sommar* bytt kanal till talradio sedan starten 1959, men jag menar att programmets bakgrund i melodiradio gör att analysen blir mer applicerbar på musikerna.

Teori och metod

I min analys har Butlers performativitetsteori varit avgörande, eftersom att den menar att identitet är föränderlig och kommer utifrån, snarare än inifrån. I studien har utgångspunkten

---

⁶⁵ Sveriges Radio. (2016, 30 maj). *Sommar och Vinterns historik: 90-talet med kris och nedläggningshot*.

behövt vara identitet som föränderlig, för att överhuvudtaget kunna analysera den. Hade identiteten inte varit föränderlig, hade analysen av *skapande* varit irrelevant.

Bourdieu's kapitalmetafor har varit en viktig teori att utgå från, eftersom att sommarpratarnas handlingar då får en mening: vad de gör, hur de handlar och talar, beror på vad för kapital de vill tillskriva sig. Imam skaffar subkulturellt kapital genom den diskurs hon för om förortsliv. Löfven tillskriver sig kulturellt kapital genom sin breda musiksmak.

Habitus är genomgående i det förkroppsligade kapitalet, som gör att sommarpratarna överhuvudtaget kan föra sig i radio och prata om sin musik eller sina yrkesroller. Däremot har det inte blivit ett lika tydligt inringande för mig som med kapital eller performativiteten, varför den teorin fått ta minst plats i analysen.

Metoden diskursanalys har hjälpt mig att kunna förstå att det som sägs är av lika stor vikt som det som inte sägs, och i den kommunikationen räknas musik in. På det sättet har jag kunnat utesluta åsikter, men också olika stilar eller musiker inom en genre som sommarprataren valt bort, och därför inte vill förknippas med.

Vidare forskning

Vad jag menar kunde gjorts bättre är att hålla sig till musiker. Hypotesen om arbetarklassmusik är av stort omfång, men gavs inte den plats den borde fått. Jag tror att det hade varit en fördel att ägna sig åt en yrkesgrupp när det rör så många människor som min studie gör.

Denna studie leder mig fram till nya frågor, som *hur har en och samma person uttryckt identitet i olika sommarprat?* I en studie utifrån den problemformuleringen skulle utgångspunkten vara en och samma person, men flera sommarprat. Det hade varit intressant att få se hur olik eller lik musiken mellan de olika åren är, och hur väl musikaliska teman sträcker sig över sommarpratens.

För en sådan studie har sommarprataren med fördel gjort minst tre program i *Sommar*, kanske till och med i *Vinter*.

En annan studie som hade varit intressant att göra är att ta musiker från samma genre och jämföra deras musik, hur den skiljer sig, om de tillskriver sig kapital på liknande sätt, och med samma språk. Problemformuleringen hade då kunnat vara *hur uttrycker sig identitet hos hiphop-artister i deras sommarprat?*

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor

- Bergström, G. & Boréus, K., 2012. *Textens mening och makt : metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* 3., [utök.] uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Björnberg, A., 1998. *Skval och harmoni: musik i radio och TV 1925-1995*, Stockholm: Norstedt/[Prisma].
- Bourgois, P.I. & Schonberg, J., 2009. *Righteous dopefiend*, Berkeley: University of California Press.
- Broady, D., 1991. *Sociologi och epistemologi : om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin* 2., korr. uppl., Stockholm: HLS (Högsk. för lärarutbildning).
- Butler, J., 2007. *Genustrubbel : feminism och identitetens subversion*, Göteborg: Daidalos.
- Börjesson, M. & Palmblad, E., 2007. *Diskursanalys i praktiken* 1. uppl., Malmö: Liber.
- Lilliestam, L., 2009. *Musikliv : vad människor gör med musik - och musik med människor* 2. rev. uppl., Göteborg: Ejeby.
- Ruud, E., 2013. *Musikk og identitet* 2. utg., Oslo: Universitetsforl.
- Skeggs, B., 2000. *Att bli respektabel : konstruktioner av klass och kön*, Göteborg: Daidalos.
- Tanner, J., Asbridge, M., & Wortley, S. 2009. *Listening to Rap: Cultures of Crime, Cultures of Resistance*, *Social Forces*, 88(2), 693-722.
- Wiggins, D.C. 2009. *From countrypolitan to neotraditional: Gender, race, class, and region in female country music, 1980–1989*, Georgia State University.

Sommarprat

Belanner, L. (producent). 2004, 17 juni. *Karin Dreijer, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/373915?programid=2071>

Ekberg, S. (producent). 2011, 7 augusti. *Håkan Juholt, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/122565?programid=2071>

Johnsson, H. (producent). 2010, 28 juli. *Andreas Lundstedt, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/126329?programid=2071>

Larsson, C. J. (producent). 2010, 12 juli. *Jill Johnson, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/112166?programid=2071>

Rosenqvist, E. (producent). 2016, 26 juli. *Isabella Lundgren, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/757664?programid=2071>

Svennem Lundberg, N. (producent). 2016, 21 augusti. *Silvana Imam, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/768909?programid=2071>

Tideström-Sagström, L. (producent). 2012, 10 augusti. *Stefan Löfven, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/116380?programid=2071>

Wegraeus, F. (producent). 2011, 10 juli. *Freddie Wadling, Sommar i P1* [podcast]. Hämtad från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/126280?programid=2071>

Övriga källor

Andreas Lundstedt. 2016, 28 december. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-15 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Andreas_Lundstedt

Elvis Presley. 2018, 3 januari. I *Wikipedia*. Hämtad 2018-01-07 från https://en.wikipedia.org/wiki/Elvis_Presley

Freddie Wadling. 2017, 5 december. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-15 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Freddie_Wadling

Håkan Juholt. 2017, 25 oktober. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-15 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Håkan_Juholt

Isabella Lundgren. 2017, 10 december. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-11 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Isabella_Lundgren

Jill Johnson. 2017, 30 oktober. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-03 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Jill_Johnson

Järfälla kommun. 2017. *Kommunfakta*. Hämtad 2017-11-24 från <https://www.jarfalla.se/download/18.19594a9c1550c16445045df1/1464868259962/Järfälla%20Fakta%202016.pdf>

Karin Dreijer Andersson. 2017, 20 november. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-11-28 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Karin_Dreijer_Andersson

Lindström, S. 2015, 5 februari. Hyllad sångerska tillbaka i hemstaden. *SVT Nyheter*. Hämtad 2017-11-17 från <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/varmland/isabella-lundgren-hyllad-sangerska>

Lista över sommarvärdar under 2000-talet. 2017, 20 oktober. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-11-07 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Lista_över_sommarvärdar_under_2000-talet

Lista över sommarvärdar under 2010-talet. 2017, 15 september. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-11-07 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Lista_över_sommarvärdar_under_2010-talet

Nationalencyklopedin [NE]. (u.å). *Diskotek*. Hämtad 2018-01-06 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/diskotek>

Silvana Imam. 2017, 13 november. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-11-28 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Silvana_Imam

Stefan Löfven. 2017, 2 december. I *Wikipedia*. Hämtad 2017-12-15 från https://sv.wikipedia.org/wiki/Stefan_Löfven

Sveriges Radio. 2013, 4 december. *Om Sommar och Vinter i P1*. Hämtad 2018-01-04 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2071&artikel=5724169>

Sveriges Radio. 2016, 30 maj. *Sommar och Vinters historik: 90-talet med kris och nedläggningshot*. Hämtad 2018-01-04 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2071&artikel=6034494>